

Discussie op Universiteit Leiden

'Er moet een vierde partij bij'

Leiden * The day after. Wat nu? Wie met wie? Politicologen, rechtswetenschappers en historici spreken hierover op een Formatielunch, op de Universiteit Leiden. GroenLinks, een glansrijke winnaar, zit volgens het panel in een lastig pakket. „Vrij toch maar niet met Rutte.”

Nederland verrechtst. Dat is al tien jaar aan de gang, daarover zijn de deskundigen het wel eens.

De verwachting is dat het nieuwe kabinet in ieder geval gevormd gaat worden door VVD, CDA en D66. Maar samen hebben die niet genoeg zetels. Er moet wat bij. Hoogleraar Vaderlandse Geschiedenis Henk te Velde: „Het gaat dan snel over ChristenUnie (CU) en GroenLinks.” Met de CU (vijf zetels) komt het genoemde trio op een krappe meerderheid van 76 zetels. Bestuursadviseur en politieke strateeg Adriaan Andringa merkt op, dat D66 dan wel wat moet inleveren. „Voltooid leven bij voorbeeld.”

Partij erbij

Hij vindt dat 'je niet met zo'n minimale meerderheid een kabinet kunt vormen'. En herinnert eraan dat de PVV en Denk in de Kamer zijn gekomen doordat ze zetels hebben afgesnoept van respectievelijk VVD en PvdA. „Dat kan het nieuwe kabinet zich niet permitteren. Er moet een partij bij.”

Met GroenLinks, de partij die een 'vergezicht' biedt zoals Te Velde de partij kenschetst, komt het trio VVD, CDA en D66 op een ruime meerderheid van 85 zetels. Deze optie wordt niet direct omarmd door het panel.

Formatielunch in Leiden bekijkt de mogelijkheden

Ten Velde: „Dat kabinet is te rechts voor GroenLinks. Laat de partij eerst maar eens het huidige zetelaantal (14) zien vast te houden. Ik vind dat de partij met een spannend experiment bezig is. Ik hoop dat het experiment een vervolg kan krijgen.” Mikal Tseggai, actief in de campagne van de PvdA: „Mensen verwachten veel van GroenLinks. Dan zijn ze ook sneller te leugersteld.”

Onderuit

Hoogleraar staats- en bestuursrecht Wim Voermans noemt 'de kus des doods'. „Rutte is als een bidsprinkhaan (Het vrouwtje begint haar partner al tijdens de paring op te eten, red.). Wie vrijt met de VVD, gaat onderuit.”

Bij deze verkiezingen is dat de PvdA overkomen. Andringa, over de geschiedenis van D66: „Regeren is halveren.” Voermans meent dat een meegerend GroenLinks ook kan worden opgevretten door 'kleine kruimelaars' ter linkerzijde. „Die kunnen allemaal roepen dat het allemaal niks is.” Andringa ziet echter ook geen florisante rol voor GroenLinks in de oppositie. „De partij kan zich daar niet onderscheiden.”

Leonie Groen

Mikal Tseggai (van links naar rechts), Hans-Martien ten Napel, Adriaan Andringa, Wim Voermans, Geerten Waling en Henk te Velde.

FOTO HOLLAND MEDIA COMBINATIE

'Boodschap Denk wordt nog heel erg onderschat'

Leiden * „Denk wordt nog heel erg onderschat.”

Mikal Tseggai, actief in de campagne van de PvdA, waarschuwt tijdens de Forumbrunch op de Universiteit Leiden gisteren voor de politiek van Denk, die nu met drie zetels in de Tweede Kamer komt. „Het nieuwe Nederland heeft een stem gekregen in de Tweede Kamer”, juicht Tunahan Kuzu, de leider van Denk. Tseggai houdt haar hart vast.

De 22-jarige studente bestuurskunde zit overeenkomsten tussen de politiek van Denk en het regime in Eritrea. Zijzelf, geboren Nederlandse, weet veel van Eritrea doordat haar ouders er vandaan komen. „Ik heb het over indoctrinatie, propaganda, manipulatie.” Volgens Tseggai proberen de Denkkamerleden Kuzu en Selçuk Öztürk het trucje van de PVV te her-

Mikal Tseggai.

FOTO HOLLAND MEDIA COMBINATIE

halen. „Denk is anti-establishment. Denk speelt in op gevoelens van jongeren die menen dat zij er niet bij horen. Dat gevoel zit diep. Die jongeren noemen zichzelf Eritreër. Of Turk. Geen Nederlander. Rutte heeft dat versterkt met zijn retoriek, door te zeggen 'doe normaal of pleur op'.”

Tseggai waarschuwt, omdat 'wij totaal niet weten hoe wij moeten omgaan met antidemocratische elementen'. „Wij hebben het over populisme, maar wij vergeten dat er ook heel andere vormen van extremisme kunnen zijn.”

'Onwaardig'

Eerder al had Kamervoorzitter Khadija Arib (PvdA) geen goed woord over voor de methoden van Denk. Dit onder andere naar aanleiding van de filmpjes van Kuzu en Öztürk op sociale media over het stemgedrag in de Tweede Kamer op sociale media.

De Kamervoorzitter noemt het gedrag van de Denkers 'een Kamerlid onwaardig'. Zij vergelijkt de twee met Geert Wilders. De laatste komt er beter af. „Die heeft wel respect, is professioneel en je kunt met hem lachen.”